

MŪTHINGI WA THIRIKARI YA NGAI

“Hĩndĩ ãyo ndamathia ãyo
ĩkĩrakarĩra mũndũ-wa-nja ũcio
mũno, nayo ãgĩthĩĩ kũrũa na
ciana iria ingĩ ciake, na nĩo
andũ arĩa maathĩkagĩra
maathani ma Ngai, na
makagwatĩria ũira wa Jesũ”

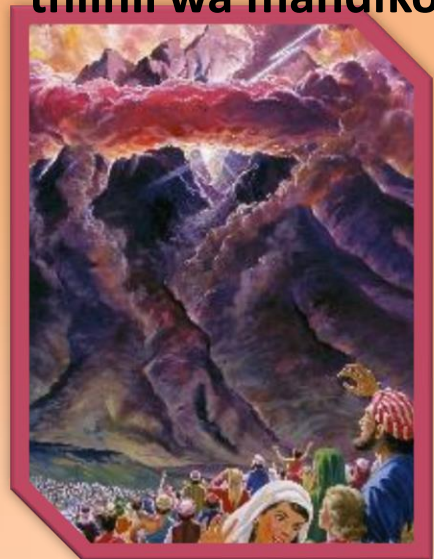
(Kũguũrĩrio 12:17, NKJV)

Tũgĩcũthĩrĩria thĩ ũrĩa ĩtũrigicĩirie, no twone atĩ Ngai nĩ ombĩte Mawatho ma kũmĩatha. Mawatho marĩa matuaga, kwa mũhiano, njĩra ta ĩrĩa mũndũ akũraga nayo na agakinya kũgimara. Watho ũrĩa ũgiragia tũtikae kũbacanio na nja rĩrĩa thĩ ithiũrũrũkaga na ihenya inene thĩinĩ wa njĩra yayo ĩgĩthiũrũrũka riũwa.

Ngai nowe ningĩ wombire Watho ũrĩa ũtwathagĩrĩra ũrĩa twagĩrĩrwo nĩ gwĩka, na ũrĩa wathaga aikari a gũkũ thĩ ona aikari a thĩ ingĩ, hamwe na araike.

Ngai ahandaga Watho ũyũ thĩinĩ wa kũmbe gĩothe ombĩte kĩrĩ na ũgĩ thĩinĩ wa ũũmbi wothe (Arom. 2:15). No ningĩ, wĩhĩa nĩwahotomirie Watho thĩinĩ witũ. Kwoguo, Ngai we Mwene angĩawĩkĩrire thĩinĩ witũ na mũgambo na thĩinĩ wa mandĩko (Gũco... 4:13).

Watho:

Watho Harĩa Hatheru Hekarũ-inĩ.

Watho wa mĩndĩ na mĩndĩ.

Thabatũ:

Ūtaũku wa Thabatũ.

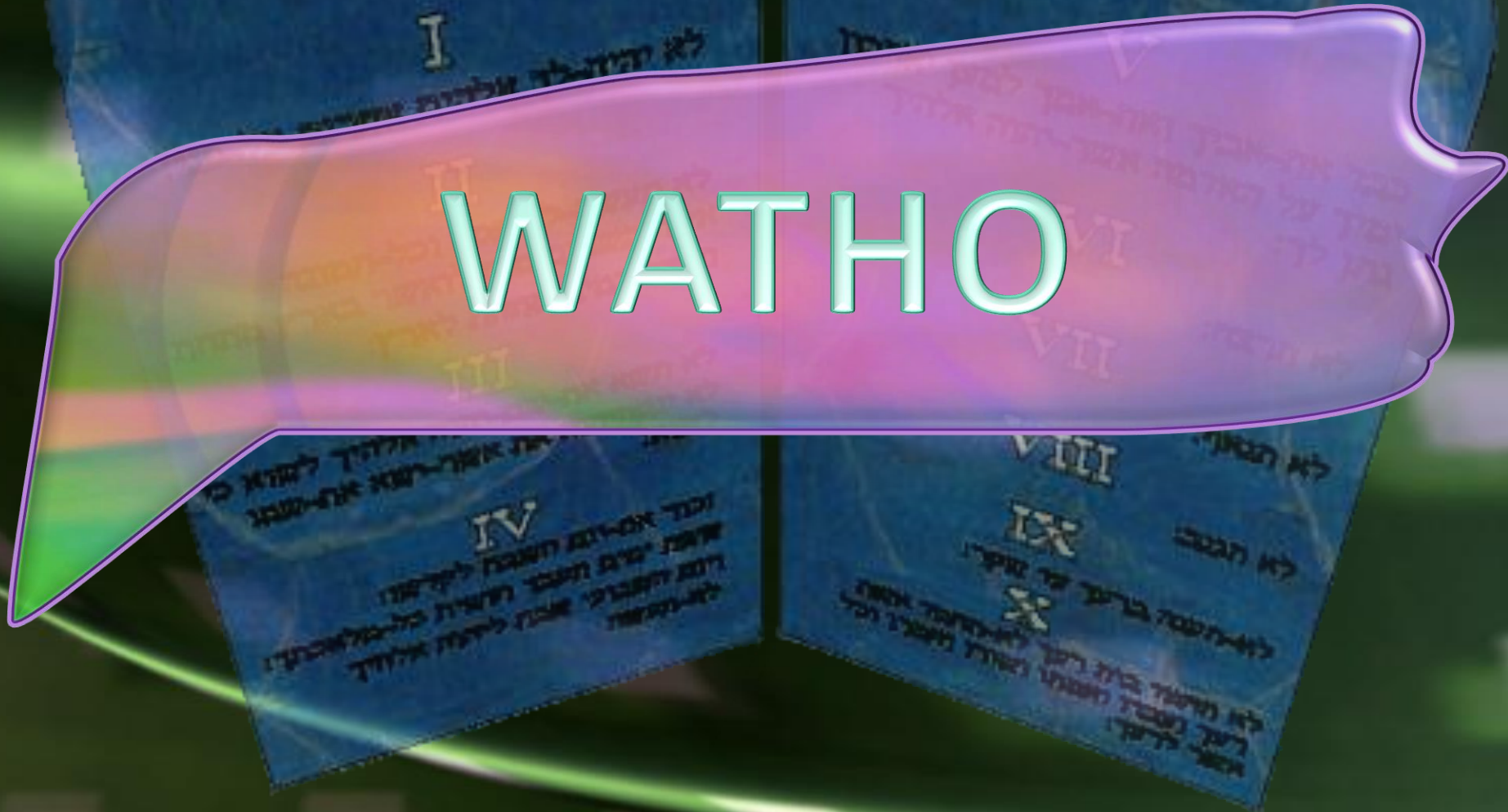

Thabatũ na Mahinda ma mũico.

Watho, Thabatũ, na Ūgooci.

WATHO

WATHO THĪINIĨ WA HARĪA HATHERU HEKA-INĨ

“Ningĩ hekarũ ya Ngai kũu igũrũ ĩkĩhingũrwo, na thĩiniĩ wa hekarũ yake gũkĩoneka ithandũkũ rĩrĩa rĩa kĩrĩkanĩro gĩake” (Kũguũrĩrio 11:19a)

Johana onire Hekarũ ya Ngai yahingũka na, thĩiniĩ wayo, ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro “rĩkĩonekana” (Kũg. 11:19). Ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro rĩa Hekarũ ya Ngai rĩatũire rĩhithĩtwo nginya ihinda rĩu? Kioneki gĩkĩ kĩarũgamagĩrĩra kĩĩ?

Nĩguo tũtaũkwo kioneki gĩkĩ, twagĩrĩrwo tũrore o nginya Hekarũ ya gũkũ thĩ, na magongona marĩa makũngũyagĩrwo kuo thĩiniĩ.

Ithandũkũ rĩatũraga rĩ “rĩhithe” mwaka wootho, na “rĩkonekana” tu o Mũthenya wa Horohio (Day of Atonement) (Alaw. 16:2, 12-13). Mũthenya ũcio ituanĩro nĩ rĩa rũgamagio, na mehia makaninwo kaimana (Alawi. 16:30).

Kĩoneki kũu kĩaheirwo Johana kĩonanagia atĩ, kahinda kanini thutha wa cioneki cia gĩcunjĩ kĩa 11 (nĩ ta kuga, rĩrĩa Bibilia ciahunjire na njĩra nene mĩaka ya mbere ya karne ya 19 (19th century)), ituanĩro rĩkĩanjĩrĩria igũrũ kwa Ngai.

Ta mũhiano wayo gũkũ thĩ, Ithandũkũ rĩa Kĩrĩkanĩro rĩarĩ na mathani marĩa 10, marĩa makarũgamia cira witũ kana matũcirithie. Nĩngĩ no kĩrĩ na gĩtĩ gĩa tha, mũhiano watha cia ũngai, harĩa thakame ya Jĩsũ ĩhumbĩraga mehia maitũ (1Pt. 1:18-19; 1Jn. 2:2; Ps. 85:10).

WATHO WA MĨNDĨ NA MĨNDĨ

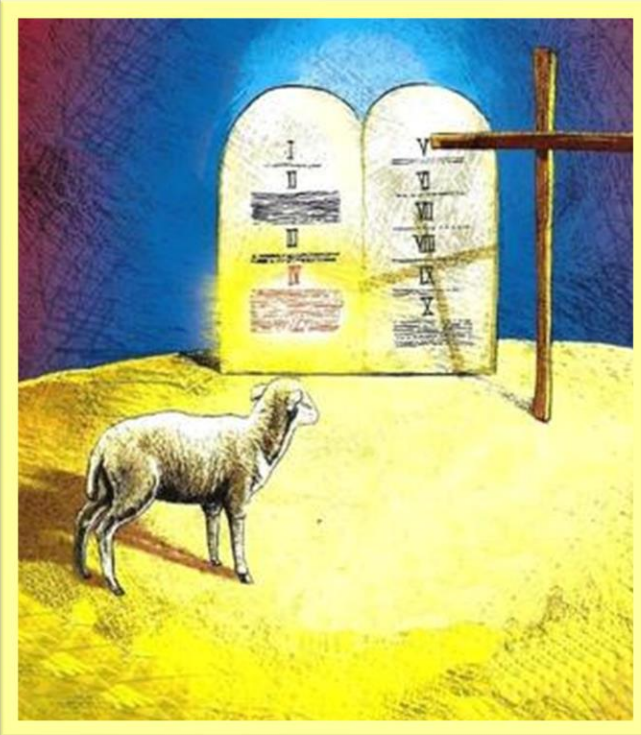
"Mũtikae gwĩciiria njũkĩte kweheria Watho kana Mohoro ma Anabii; ndiũkĩte kũmeeheria, no njũkĩte kũmahingia" (Mathayo 5:17 NIV)

Ona gũtuĩka nĩ kaingĩ ũngĩgua atĩ Jĩsũ nĩ aninire mathani marĩa 10 e mũtharaba-inĩ, ũcio ndwarĩ ũrutani wa athondeki, o na kana ũrutani wa Bibilia. Rĩrĩa arĩ ma kũna atĩ, hau mũtharaba-inĩ, mawatho na maruga makonainie na hekarũ ya gũkũ thĩ makĩninwo na kwagithio kĩene, no uguo tigu igũrũ rĩa Watho wa mũtũrĩre (Eph. 2:15).

Mũtugo wa Ngai

Watho

Watho wa Ngai nĩ wa tene na tene, ndũrĩ Mahinda, nĩ mũkinyanĩru, na wathaga kĩũmbe o gĩothe kĩ ũũgĩ kĩũmbĩtwo nĩ Ngai (Thab. 19:7; 119:142; Arom. 7:7, 12, 16, 22, 25; 1Jn. 3 :4).

Nĩ ma, Watho nĩ wa tene na tene nĩ tondũ nĩ konereria kĩa mũtugo kũna wa Ngai.

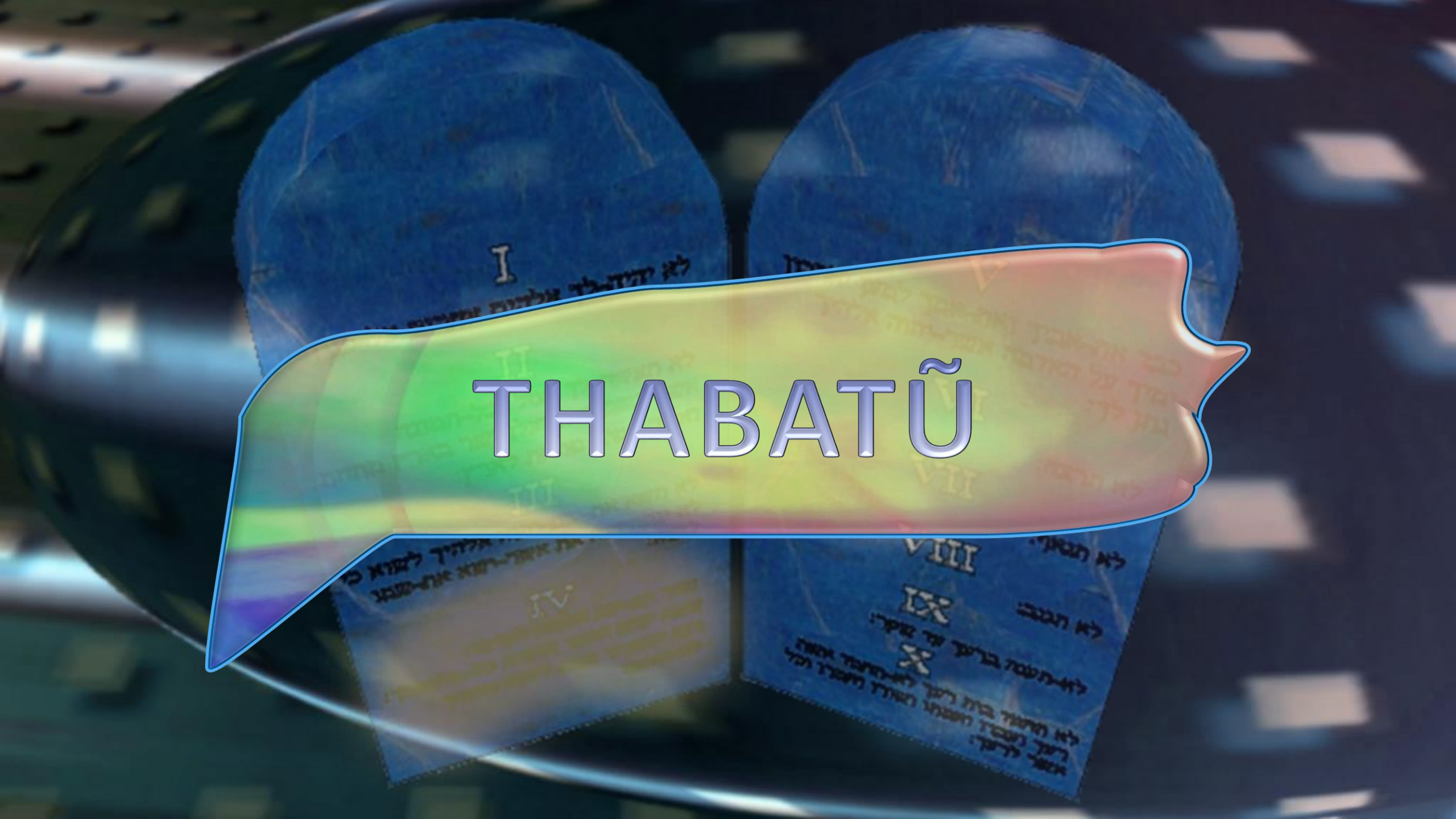
"ũthingu na kĩhooito nĩcio mũthingi wa wathani Wake"
(Thab. 89:14a)

"tha na ma cithiaga mbere ya ũthiiũ Yaku"
(Thab. 89:14b)

"mathani Maku moothe nĩ ũthingu"
(Thab. 119:172b)

"watho nx ma"
(Tha 119:142b)

THABATŪ

ŪTAŪKU WA THABATŪ

“Rĩrĩkananaga mũthenya wa Thabatũ ũũĩage” (Thama 20:8)

Watho wa kana wĩtagia kũiga mũthenya wa Thabatũ nĩũndũ wa itũmi igĩrĩ: Ngai nĩwe watũmbire (Tham. 20:8-11); na nĩũndũ nĩ atũkũũire ithuuĩ (Gũco..... 5:12-15).

Harĩ ithuĩ, Thabatũ yathagĩrĩra gatithio o wiki gakũgooca Mũũmbi witũ; gwĩcurania igũrũ rĩa wendo Wake wa gũtũkũũũra; na kũririkana kĩranĩro Gĩake gĩa gũtũrania Nake thĩinĩ wa ũmbi Mwerũ. Tũtaũkĩtwo na njĩra ĩno, Thabatũ kũrĩ ithuuĩ nĩ kĩrathimo kĩa mwanya kuuma kwĩ Ngai witũ.

Na mwena ũyũ ũngĩ, ĩtũririkanagia atĩ Ngai atwendete mũũno ũndũ atatũtiganĩrie o na rĩrĩa tweyamũrire kuuma kũrĩ We.. Nĩ rũrĩ rwa kĩhurũko, ti cĩĩko; nĩ wega/ũtugi, ti kũiga watho na kĩyo; nĩ ũgitĩri, ti ũndũ wa gũtuĩrwo; no nĩũndũ wa kwĩhoka o Ngai atũhonokie, no ti ũndũ wa kĩyo mwena-inĩ wiittwĩke ũguuo .

Tũkĩiga Thabatũ, twambaragia wĩhokeku witũ kwĩ Ngai, na wendo witũ wa kũmũgooga We wiki tu.

THABATŪ NA MAHINDA MA MŪICO

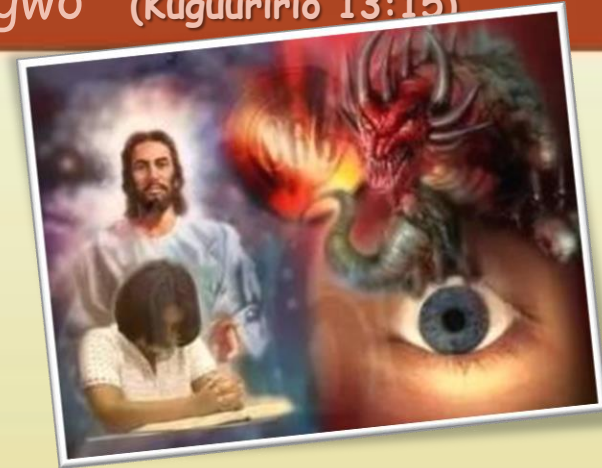
“Nīyaheirwo hinya wa kũhe mũhianano ũcio wa nyamũ ĩyo ya mbere mĩhũmũ, nĩguo ũhote kwaria, na ũtũme arĩa othe maaregete kũhooya mũhianano ũcio wa nyamũ ĩyo mooragwo” (Kũguũrĩrio 13:15)

Kũguũrĩrio 13 ĩtaragĩria mahinya matigaine mahũthagĩrwo nĩ Saitani kũhenia thĩ ĩraihĩrĩrie Ngai. Maũndũ moothe thĩiniĩ wa gĩcunjĩ gĩkĩ makonanie na ũgooci (Kũg. 13:4, 8, 12, 15).

ũmwe wa mahinya mau makonainie na weega na karũhĩa kanini ka Danieli 7, ũrĩa watuire kũhigũra mahinda ona watho (Kũg. 13:5; Dan. 7:25 – ihinda rĩa mĩeri 42 nĩũndũ ũmwe na ihinda, mahinda, na nuthu ya ihinda).

Hinya ũyũ ũkĩeheria rĩathani rĩa kerĩ (ũhooi wa mĩhianano), na kũgarũrania rĩa kana (ihinda rĩa kũgooca), gũtwara ũtheru kuuma Jumamoshi nginya mũthenya wa Jumapili.

Mahinda-inĩ ma kũrigĩrĩria, nĩ gũkahatĩrĩrio andũ othe mainamĩrĩre “mũhianano” na kũgiria kũgũra kana kwendia [mawĩra mahingwo mũthenya wa Jumabili] (Kũg. 13:14-17). Na “rũri rwa nyamũ” nĩ mũhiano ũtwĩra igũrũ rĩa arĩa makamũkĩra Jumabiri ĩrũgamĩtio nĩ mũngũ, handũ ha Jumamothi ĩrũgamĩtio nĩ Ngai.

WATHO, THABATŮ NA ŮGOOCI

«Nake akiuga na mūgambo mūnene atīrī, “Mwītīgīrei Ngai na mūmūgooce we, tondū ihinda rīake rīa gūtua ciira nīikinyu. Mūhooei ūrīa wombire igūrū, na thī, na iria rīrīa inene, na ithima cia maāi”» (Kūguūrīrio 14:7)

Ndūmīrīri ithatū inyitaine iria cianagīrīrwo ihinda-inī rīa mūico nī inyitaine na ūgooci na, kwaūguo, kūrī Thabatū na Watho wa Ngai.

**Ndūmīrīri
ya mbere**

Kūguūrīrio 14:6-7

Wīharīrie gūtūrwo (nakīo gīthimi nī Mathani) na ūmūkumio Mūmbi (ta ūrīa Thabatū itūririkanagia ithuuī)

**Ndūmīrīri
ya kerī**

Kūguūrīrio 14:8

Eherera morutani ma ndini iria iheanaga ūgooci wa maheni kwī Ngai

**Ndūmīrīri
ya gatatū**

Kūguūrīrio 14:9-11

Gīa na ituua rīa ūrīa ūngīgooca: Ngai, ūkīiga Thabatū; kana thū, ūkīamūkīra rūri rwayo

Ikūndi igīrī ironanio kīa arīa marūgamaga na ūcamba Mahinda-inī ma mūico: “maigaga mathani ma Ngai na ūira wa Jīsū Kristū” (Kūg. 14:12).

Niguo mahote kūiga mathani ma Ngai Mahinda-inī macio ma thīna no mūhaka makorwo na wītīkio wa Jīsū: ūtaratebeba; mūrikīru; wīnyitīire; mūtūgīru.

“O korwo Thabatũ ñigagwo thĩ yothe, meciria na wendo wa mũndũ cingĩtwarwo kũrĩ Mũmbi arĩ We kĩonanio gĩa gũtiiyo na gũkumio, na gũtingĩkorwo mũinamĩrĩri mũhianano, mũregi Ngai, o na kana mwagi gwĩtĩkia. Kũiga Thaabatũ ñĩ rũri rwa wĩhokeku kwĩ Ngai wa ma, “ũrĩa wombire igũrũ, na thĩ, ona iria, na ithima cia maaĩ.” ñĩ kũrũmĩrĩra rĩathani rĩrĩa rĩathaga andũ magooce Ngai na maige mathani Make na mũno makĩria kũmeta maige rĩathani rĩa kana”